

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва
(назва інституту / факультету)

Кафедра декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва
(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ігор ФОДЧУК
Сергій 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
освітнього компоненту
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
(назва освітнього компоненту)

обов'язкова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
(назва програми)

Спеціальність 023 образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

(вказати: код, назва)

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший бакалаврський

(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на якій мові читається освітній компонент)

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика викладання спеціальних дисциплін» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 5 від 25.03.2024 р.) та введено в дію наказом № 101 від 26.03.2024 р.

Розробники: Жаворонкова Мирослава Іллівна – зав.каф., доцент, засл.май. н.творч. Укр.

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Викладачі: Жаворонкова Мирослава Іллівна – зав.каф., доцент, засл.май. н.творч. Укр.

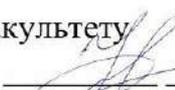
Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

Протокол № 5 від "25" серпня 2024 року

Завідувач кафедри Жаворонкова М.І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною радою факультету

Протокол № 8 від "28" серпня 2024 року

Голова методичної ради факультету Євгенія Новак
(підпис) (прізвище та ініціали)

Пояснювальна записка

Дисципліна «Методика викладання спеціальних дисциплін» спрямована на вироблення у студентів наукового розуміння теорії і методології викладання фахових художніх дисциплін у вищій школі та формування стійкого інтересу до мистецтвознавчих знань, їх адекватного застосування у викладанні психологічних дисциплін.

Дана програма розроблена відповідно до типових навчальних планів спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням предметів художньо-естетичного циклу, програмі профільних предметів, факультативних курсів та курсів за вибором для спеціалізованих загальноосвітніх шкіл художнього профілю та основних положень сучасної науково-педагогічної концепції про взаємодію мистецтв у полі художньому розвитку школярів.

Програма містить такі основні напрямки художньо-естетичного розвитку, як: пізнавально-діючий, оціночний і креативний. Вона спрямована на засвоєння студентами системи художньо-педагогічних знань, необхідних у процесі викладання образотворчого мистецтва в спеціалізованому навчальному закладі. Студенти ознайомлюються зі специфікою змісту, форм та методів роботи вчителя образотворчого мистецтва, особливостями керівництва, художньо – педагогічним процесом, методикою планування основних занять, факультативних та групових.

Мета навчальної дисципліни: формування професійних якостей майбутнього викладача образотворчого мистецтва шляхом вивчення науково-теоретичних основ методики викладання образотворчого мистецтва.

Завдання вивчення навчальної дисципліни. «Методика викладання спеціальних дисциплін» є:

- ✓ ознайомлення студентів з історичними етапами розвитку методів викладання образотворчого мистецтва, художньо-естетична та професійна підготовка майбутніх педагогів,
- ✓ опанування теорією та практикою формування готовності учнів до образотворчої діяльності та сприймання творів образотворчого мистецтва.

Здобувач освіти повинен:

знати

- ✓ теоретичні основи образотворчого мистецтва;
- ✓ історичний розвиток видів, жанрів та форм образотворчого мистецтва;
- ✓ історію виникнення та розвитку методів навчання малюванню;
- ✓ основні дидактичні принципи викладання образотворчого мистецтва в школі;
- ✓ сукупність методів та прийомів, що використовуються на заняттях з образотворчого мистецтва.

вміти:

- ✓ володіти методами та прийомами навчання малюнку та живопису;
- ✓ методично грамотно організовувати навчально-виховний процес на заняттях з образотворчого мистецтва;
- ✓ аналізувати та характеризувати твори образотворчого мистецтва;
- ✓ розробляти конспекти уроків з образотворчого мистецтва;
- ✓ працювати з науковою та методичною літературою з образотворчого мистецтва.

Пререквізити. Засвоєння навчальної дисципліни "**Методика викладання спеціальних дисциплін**" передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок з таких дисциплін як Педагогіка, Психологія, Спеціальні дисципліни. Ефективність засвоєння навчальної дисципліни підвищують навчальні дисципліни «Етика та естетика», «Основи педагогічної майстерності», які вивчаються у цьому ж семестрі.

Постреквізити. Вивчення навчальної дисципліни проходження педагогічної практики у мистецьких школах є базою для набуття передбачених ОП компетентностей і результатів навчання, а також необхідні для написання здобувачем освіти кваліфікаційної роботи.

Опанування дисципліни "Методика викладання спеціальних дисциплін" вимагає попередньої підготовки у галузі педагогіки, психології, дидактики, спеціальних дисциплін та цифрових технологій. Ці знання та навички формують основу для розвитку професійної компетентності майбутнього викладача та сприяють ефективному засвоєнню методики викладання.

Компетентності та програмні результати навчання згідно ОП.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК01.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02.** Здатність вчитися й опанувати сучасними знаннями.
- ЗК03.** Знання і розуміння предметної галузі та професійної діяльності.
- ЗК04.** Здатність до спілкування державною та іноземними мовами.
- ЗК05.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК06.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК07.** Здатність працювати автономно та навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК08.** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК09.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК10.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні компетентності (СК):

- СК1.** Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
- СК5.** Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
- СК6.** Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.
- СК8.** Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність в закладах вищої освіти.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН01. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН02. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН03. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПРН04. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.

ПРН05. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПРН06. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПРН07. Володіти основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування, приладові та мікрохімічні дослідження).

ПРН08. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

Опис змісту робочої програми навчальної дисципліни
Загальна інформація

Форма навчання	Рік зпід готовки	Се м е с т р	Кількіст ь		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			к р е д и т і в	го д и н	л е к ц і ї	п р а к т и ч н і	с е м і н а р с ь к і	л а б о р а т о р н і	с а м о с т і й н а р о б о т а	ін д и в і д у а л ь н і з а в д а н н я	
Денна	6		4	120	15	15	-	-	90	-	екзамен
Заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1.											
Тема 1. дидактичні основи педагогічного процесу.		1	1			7						
Тема 2. СТРУКТУРА ВИЩОЇ ОСВІТИ, РІВНІ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ, СИСТЕМА ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ		1	1			8						
Тема 3 РОЛЬ КАФЕДРИ В УПРАВЛІННІ НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ		1	1			10						
Тема 4 МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН		2	2			10						
Тема 5 САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ		2	2			10						
Разом за ЗМ1	60	7	7			45						
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2.											
Тема 1. Навчально-методичний комплекс			1			7						
Тема 2. ЛЕКЦІЯ (практичні заняття)			1			9						
Тема 3. Структура та зміст методичних розробок			2			9						
Тема 4. Методичні рекомендації щодо структури, змісту підручників і навчальних посібників			2			10						
Тема 5. Педагогічні умови опанування здобувачами освіти дисциплін у мистецьких навчальних закладах			2			10						
Разом за ЗМ 2	60	8	8			45						
Усього годин	120	15	15			90						

Тематика семінарських занять – не передбачено навчальним планом

Тематика практичних занять

№	Назва теми (завдання)	Кількість годин
1.	Планування та структура уроку: теоретичне та практичне заняття.	
2.	Використання проблемного навчання та кейс-методу у викладанні.	
3.	Методика підготовки та проведення лабораторних і практичних занять.	
4.	Методи мотивації студентів до активного навчання.	
5.	Психологічні особливості сприйняття навчального матеріалу	

Тематика лабораторних занять – не передбачено навчальним планом

Самостійна робота студента

№	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1.	Методика складання робочих програм та навчальних планів.	
2.	Створення навчальних матеріалів: підручники, конспекти, презентації.	
3.	Розробка інтерактивних завдань і тестів для оцінювання знань студентів.	
4.	Роль викладача у формуванні професійної компетентності студентів.	
5.	Роль викладача у формуванні професійної компетентності студентів.	
6.	Розвиток методики викладання спеціальних дисциплін: історичний аспект.	
7.	Розвиток методики викладання спеціальних дисциплін: історичний аспект.	

Детальне методичне забезпечення самостійної роботи студентів за кожною темою навчальної дисципліни «**Методика викладання спецдисциплін дисциплін**» представлено у системі електронного навчання Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=4758>

Контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів у процесі вивчення навчальної дисципліни «Методика викладання спецдисциплін дисциплін»

Види контролю

– поточний контроль передбачає:

- *письмовий контроль* (самостійна робота, термінологічний диктант, реферат, есе, самоконтроль та взаємоперевірка),
- *практичний контроль* (виконання розрахункових і розрахунково-графічних робіт в програмах MS Excel, SPSS, Statistica, оформлення протоколів дослідження, презентацій),
- *тестовий/машинний контроль* (стандартизовані тести у системі Moodle)
- *рубіжний контроль передбачає*: письмові контрольні роботи у кінці змістового модуля 1 та змістового модуля 2 або автоматизоване тестування у системі електронного навчання Moodle.

Загальна сума балів за всі виконані завдання, види робіт, передбачені планом семінарських занять, самостійної роботи студента, письмових контрольних робіт (автоматизованого тестування у системі електронного навчання Moodle) у кінці змістових модулів становить 60 балів.

– *підсумковий контроль* (максимально – 40 балів) проводиться у формі **екзамену** з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни.

Форми контролю

– *індивідуальний контроль* (кожен студент отримує своє завдання, яке він повинен виконати без сторонньої допомоги);

– *самоконтроль/програмований контроль* (можливість самостійно перевірити правильність відповіді чи виконаного завдання. Використовується для організації фронтальної роботи і колективного обговорення індивідуально одержаних результатів).

Форми роботи на практичних заняттях будуть різноманітними та інтерактивними. Окрім традиційних методів навчання, передбачено впровадження сучасних підходів, що сприятимуть активному засвоєнню матеріалу.

- ✓ **Тренінги та майстер-класи** – практичні заняття з моделюванням педагогічних ситуацій, обговоренням методичних підходів та демонстрацією сучасних технологій викладання.
- ✓ **Дискусійні клуби** – обговорення актуальних питань методики викладання, проблемних аспектів та перспектив розвитку освіти.
- ✓ **Аналіз педагогічних кейсів** – розгляд реальних ситуацій, які виникають у викладацькій практиці, та пошук оптимальних шляхів їх вирішення.
- ✓ **Проектна діяльність** – розробка навчальних матеріалів, створення авторських методичних розробок та інтерактивних завдань.
- ✓ **Ділові ігри та рольові сценарії** – моделювання навчального процесу, проведення фрагментів занять, формування комунікативних навичок.
- ✓ **Використання цифрових технологій** – практична робота з освітніми платформами, створення електронних тестів, інтерактивних презентацій та відеоуроків.
- ✓ **Навчальні екскурсії** – відвідування закладів освіти, спостереження за роботою викладачів, аналіз методичних підходів у реальних умовах.
- ✓ **Самостійні дослідження** – аналіз наукової та методичної літератури, підготовка доповідей та презентацій з актуальних тем педагогіки.

Застосування цих форм роботи допоможе студентам не лише засвоїти теоретичний матеріал, а й набути практичних навичок, необхідних для ефективного викладання спеціальних дисциплін.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за результатами поточного контролю

Максимум балів, які студент може отримати за одне заняття або окремих вид роботи, зокрема тієї, що винесена на самостійне опрацювання.

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності

5 «Відмінно» - Відповідь базується на наявному знанні структури навчальної дисципліни, її провідних категорій, вмінні логічно обґрунтовувати питання. Здобувач освіти грамотно відповідає на базові, а також додаткові питання, проявляючи при цьому творчі здібності й аналітичне мислення. Відповідь студента виявляє його знання першоджерел і вміння використовувати додаткову літературу.

4 «Добре» - Відповідь базується на аналітиці вивченого матеріалу. Здобувачу освіти притаманне добре знання структури дисципліни. Обґрунтовано викладається лекційний курс. При цьому проявляються його вміння використовувати знання, набуті в ході практичних занять. Здобувач освіти використовує першоджерела й основну літературу. Мають місце несуттєві помилки в поясненні деяких аспектів дисципліни.

3 «Задовільно» - Відповідь базується на рівні репродуктивного мислення. Мають місце слабкі знання структури навчальної дисципліни. Присутні помилки при відповіді на основні питання. Незнання першоджерел і додаткової літератури. Наявність хибних тлумачень при аналізі практичних завдань. Відсутність логічно обґрунтованих висновків.

2 «Незадовільно» - Здобувач освіти не знає значної частини викладеного матеріалу. Мають місце грубі помилки при відповіді на основні питання. Відсутні навички опрацювання базової літератури дисципліни.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Оцінка за національною шкалою	Сума балів	Оцінка ECTS	Визначення
			<ul style="list-style-type: none"> - Студент виявляє глибокі знання з історії графічного дизайну, вміє науково аналізувати твори мистецтва, здатний самостійно здобувати знання. - Студент вільно висловлює власні думки відчуття, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них;

Відмінно	90-100	A	<p>без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності; переконливо аргументує особисту життєву позицію.</p> <p>- Студент виявляє більш, ніж достатні знання з історії графічного дизайну, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, які поставив викладач.</p>
Добре	80-89	B	<p>- Студент вільно (самостійно) володіє вивченим обсягом матеріалу; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу.</p>
	70-79	C	<p>- Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача.</p> <p>- Студент орієнтується в історії графічного дизайну, здатний частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень.</p>
Задовільно	60-69	D	<p>- Студент може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати початковий матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки.</p> <p>- Студент володіє матеріалом на рівні вищому за початковий, здатний з допомогою викладача логічно відтворити значну його частину</p>

Незадовільно	35-49	FX	<ul style="list-style-type: none"> - Студент володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні. - Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. - Студент володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.
Незадовільно	1-34	F	<ul style="list-style-type: none"> - Студент володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються студентом окремими словами чи реченнями.

Під час оцінювання завдань для самостійної роботи студентів враховується:

1. Самостійність, креативність (аналітичний підхід, генерація ідей, новизна постановки проблеми), аргументованість;
2. Доступність, репрезентативність та верифікованість отриманих даних і результатів;
3. Використання першоджерел, системність, достовірність викладеного матеріалу, стилістика (загальна грамотність, легкість сприйняття текстів та матеріалу).
4. Логічність викладу, посилання на використану літературу і джерела.

Індивідуальна освітня траєкторія здобувача вищої освіти у процесі вивчення навчальної дисципліни «Методика викладання спецдисциплін дисциплін»

Здобувач вищої освіти має право на участь у неформальній/інформальній освіті.

У межах поточного контролю до рейтингу студента можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати **неформальної/інформальної освіти** з проблеми, що відповідає тематиці курсу («Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-for-malnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>); «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (Ч.3, п. 3.6)

(https://www.chnu.edu.ua/media/ujmf2ufm/polozhennia-pro-kontrol-i-otsiniuvanni-a-rezul-na_vch-zdobuvachiv.pdf). Доступність інформації для учасників освітнього процесу щодо визнання результатів неформальної освіти забезпечується через оприлюднення вище зазначених документів на офіційному сайті ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/>).

Згідно рішення кафедри викладач враховує додаткові бали, отримані через неформальну освіту, до загальної суми балів, набраної з освітньої компоненти, за умови, що результати з проблеми відповідають тематиці курсу та отримані на освітніх платформах «Prometheus», «EdEra», «Всеосвіта»

Критерії оцінювання неформальної/інформальної освіти студентів

Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, студент може отримати до 12 додаткових (заохочувальних) балів у межах максимальної загальної суми балів – 100.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни на підсумковому контролі

Завдання для підсумкового контролю (екзамену) з навчальної дисципліни «**Методика викладання спецдисциплін дисциплін**» розміщені в системі електронного навчання Moodle за посиланням: URL: <https://moodle.chnu.edu.ua/my/courses.php>

Форма проведення – письмова/усна/автоматизований тест у системі електронного навчання Moodle¹.

Максимальна кількість балів, отримана студентом за екзамен - 40 балів.

Екзаменаційні білети з ОК 9 «**Методика викладання спецдисциплін дисциплін**» складаються із: складаються із: теоретичного питання завдань – 10 балів; методичного питання – 15 балів; практичного питання – 15 балів.

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **60 балів** та підсумкового модуль – контролю (екзамен) – **40 балів**, за **100-бальною** університетською шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою

¹ Для студентів заочної форми навчання та за умови дистанційного навчання.

Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)								Кількість балів (екзамен)	Сумарн а к-ть балів
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2						40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
		5	4	4	5	5	5		
Критерії для ЗМ 1		Критерії для ЗМ 2						Критерій до екзамену	

Питання для самоконтролю та контролю навчальних досягнень студента з навчальної дисципліни «Методика викладання спецдисциплін дисциплін»

1. Головні завдання предмету "Методика викладання спеціальних дисциплін".
2. Психологія образотворчої діяльності здобувачів освіти. Учнівський малюнок, його особливості. Основні етапи розвитку учнівського малюнка.
3. Урок образотворчого мистецтва як форма організації навчання здобувачів освіти.
4. Уява і творчість в здобувачів освіти.
5. Мета уроків спеціальних дисциплін.
6. Завдання уроків спеціальних дисциплін у мистецьких навчальних закладах.
7. Особливості структури уроку.
8. Методика викладання спеціальних дисциплін у мистецьких навчальних закладах.
9. Методичні прийоми при роботі із здобувачів освіти.
10. Психологія образотворчої діяльності здобувачів освіти.
11. Проблема "кризи творчості" здобувачів освіти.
12. Методика викладання авторських уроків .

13. Педагогічний малюнок на уроках дисциплін напрямку “Декоративно-прикладне мистецтво”.
14. Використання наочності на уроках.
15. Методика проведення занять у гуртковій роботі.
16. Різновиди творчої діяльності у гуртковій роботі.
17. Методика виконання скульптурної композиції.
18. Методика проведення уроку за темою "Пейзаж".
19. Методика проведення уроку за темою "Натюрморт"
20. Методика проведення інтегрованих здобувачів освіти.
21. Розвиток творчих здібностей на уроках .
22. Методика використання друкованих технік на уроках образотворчого мистецтва.
23. Українська народна художня кераміка і включення її до курсу образотворчого мистецтва.
24. Спеціальні дисципліни у загальній системі навчальних дисциплін.
25. Елементи графічної мови на уроках образотворчого мистецтва.
26. Колективні роботи з образотворчого мистецтва в художній школі.
27. Зарубіжні методи навчання.
28. Методи навчання малювання.
29. Вивчення питань композиції в курсі образотворчого мистецтва.
30. Вивчення питань кольорознавства в курсі образотворчого мистецтва.
31. Художньо-естетичний розвиток здобувачів освіти.
32. Урок образотворчого мистецтва як один із головних засобів естетичного виховання здобувачів освіти.
33. Роль гри у навчанні здобувачів освіти.
34. Роль методики викладання спеціальних дисциплін в навчально-виховному процесі.
35. Естетичне виховання і художня освіта здобувачів освіти.
36. Методи навчання як способи упорядкованої взаємопов'язаної діяльності викладача і здобувачів освіти.
37. Формування навичок професійної культури на уроках.
38. Вимоги до образотворчої культури здобувачів освіти та їх вікові особливості.
39. Завдання образотворчого мистецтва.
40. Створення найбільш сприятливих психологічних умов для проведення уроків.
41. Форми організації навчальної роботи на уроках.
42. Педагогічний принцип наочності навчання.
43. Вимоги до роботи викладача на уроках.
44. Використання технічних засобів навчання.
45. Загальні правила роботи здобувачів освіти на уроках.
46. Методи художнього розвитку здобувачів освіти.
47. Функції уроку образотворчого мистецтва.
48. Поняття педагогічних технологій: історія розвитку та сучасні інтерпретації.
49. Проблеми естетичного виховання здобувачів освіти.
50. Періодизація художньої творчості здобувачів освіти.

Методи та освітні технології навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються:

✓ Традиційні методи:

Лекційний – структурований виклад теоретичного матеріалу.

Практичний – виконання завдань, спрямованих на закріплення знань та розвиток педагогічних навичок.

Самостійна робота – вивчення наукових джерел, підготовка рефератів, аналітичних оглядів, доповідей.

✓ **Інтерактивні методи:**

Дискусія та дебати – розвиток критичного мислення та аргументованого висловлювання власної позиції.

Метод кейсів (Case Study) – аналіз педагогічних ситуацій та розробка ефективних рішень.

Проектний метод – виконання творчих та дослідницьких завдань, спрямованих на розробку методичних матеріалів.

Мозковий штурм – генерація ідей для розв’язання навчальних проблем.

Рольові ігри – моделювання викладацьких ситуацій для розвитку комунікативних навичок.

Ділові ігри – наближення навчального процесу до реальних професійних умов.

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність (викладач і студент) ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування занять: відвідування занять є обов’язковим.

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо. У разі порушення студентом академічної доброчесності, робота оцінюється на нижчу оцінку або ж незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича»

(<https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahiat-2023plusdodatky-31102023.pdf>), «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>).

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. За наявності поважних причин перескладання модулів відбувається із дозволу деканату.

Політика оцінювання роботи викладача. Здобувачі після кожного заняття оцінюють роботу викладача та можуть залишати відгуки і пропозиції в анкеті в системі електронного навчання Moodle. <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=4758>

Рекомендована література

Основна:

1. Виготський Л. С. *Педагогічна психологія*. – К.: Либідь, 2020.
2. Гончаренко С. У. *Український педагогічний словник*. – К.: Либідь, 2019.
3. Кудрявцев В. Т. *Методика викладання спеціальних дисциплін у професійній освіті*. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2021.
4. Левін В. А. *Дидактика професійної освіти*. – Х.: Видавництво НТУ «ХП», 2018.
5. Підкасистий П. І. *Основи педагогічної майстерності*. – К.: Вища школа, 2019.

Додаткова:

1. Андреев В. І. *Проблемне навчання: методи та технології*. – М.: Академія, 2020.
2. Бігич О. Б. *Інноваційні технології в педагогіці та освіті*. – Львів: Світ, 2019.
3. Ільченко В. Р. *Сучасні освітні технології у вищій школі*. – К.: Академія, 2021.
4. Коломоець С. В. *Методика викладання у вищій школі*. – Х.: Освіта України, 2020.
5. Сластенін В. А. *Педагогіка: навчальний посібник*. – М.: Просвещение, 2021.

Інформаційні ресурси:

1. **Міністерство освіти і науки України** – <https://mon.gov.ua>
    - ♦ Офіційні нормативні документи, методичні рекомендації, освітні стандарти.
  2. **Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського** – <http://www.nbuv.gov.ua>
    - ♦ Доступ до електронних архівів наукових праць, книг, статей та дисертацій.
  3. **Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського** – <https://dnpb.gov.ua>
    - ♦ Педагогічні та методичні матеріали, електронні журнали, монографії.
  4. **Освітній портал України** – <https://osvita.ua>
    - ♦ Новини освіти, методичні матеріали, ресурси для викладачів та студентів.
- Наукові бази даних та електронні бібліотеки**
5. **Google Scholar** – <https://scholar.google.com>
    - ♦ Пошук наукових статей, дисертацій, монографій, цитувань.
  6. **Directory of Open Access Journals (DOAJ)** – <https://doaj.org>
    - ♦ Відкритий доступ до рецензованих наукових журналів із педагогіки та методики викладання.
  7. **Scopus** – <https://www.scopus.com>
    - ♦ База даних із високореєтинговими науковими статтями (потребує підписки).
  8. **Web of Science** – <https://www.webofscience.com>
    - ♦ Провідна міжнародна платформа для аналізу наукових досліджень (потребує доступу).